

Nr 27 .

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1936 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 7 § lagen den 27 juni 1902 (nr 72 s. 3) angående verkställighet av domstols förordnande om tvångsuppfostran m. m.

Genom en den 7 februari 1936 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 80, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) L a g

om ändrad lydelse av 7 § lagen den 27 juni 1902 (nr 72 s. 3) angående verkställighet av domstols förordnande om tvångsuppfostran.

Härigenom förordnas, att 7 § lagen den 27 juni 1902 angående verkställighet av domstols förordnande om tvångsuppfostran skall erhålla följande ändrade lydelse:

7 §.

Misstänkes den som på grund av domstols förordnande blivit intagen i allmän uppfostringsanstalt att hava före intagandet i anstalten begått brott därför han icke undergått rannsaking, eller misstänkes han hava begått brott efter intagandet i anstalten och innan han därifrån utskrivits, och hörer brottet under allmänt åtal eller har det av målsäganden angivits till åtal, ankommer det, där brottet är begånget i Stockholm, å överståthållarämbetet och eljest å landsfogden att avgöra huruvida åtal skall ske.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1936.

2) L a g

om viss ändring i kungörelsen den 18 december 1823 angående ändring av 10 kap. 21 § rättegångsbalken samt huru förhållas bör, då emot redan dömda personer yppas brott, varom rannsaking tillföre icke varit anställd.

Med ändring av kungörelsen den 18 december 1823 angående ändring av 10 kap. 21 § rättegångsbalken samt huru förhållas hör, då emot redan dömda

personer yppas brott, varom rannsaking tillföre icke varit anställd, förordnas härigenom, att den enligt nämnda kungörelse på Kungl. Maj:ts befallningshavande i visst fall ankommade prövning huruvida åtal för brott må äga rum skall, där brottet blivit begånget annorstädes än i Stockholm, i stället ankomma på landsfogden i det län där brottet blivit begånget.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1936.

3) **L a g**
om ändrad lydelse av 19 § lagen den 15 juni 1935 (nr 343) om ungdomsfängelse.

Härigenom förordnas, att 19 § lagen den 15 juni 1935 om ungdomsfängelse, vilken lag träder i kraft den dag Konungen förordnar, skall erhålla följande ändrade lydelse:

19 §.

Misstänkes den som ådömts ungdomsfängelse att hava före domen begått brott för vilket han icke undergått rannsaking, eller misstänkes han att hava begått brott efter domen men före frigivningen eller tillsynstidens utgång, och hörer brottet under allmänt åtal eller har det av målsäganden angivits till åtal, ankommer det, där brottet är begånget i Stockholm, å överståthållarämbetet och eljest å landsfogden att efter nämndens hörande avgöra huruvida åtal skall ske.

4) **L a g**

om upphörande av landsfogdes rätt till andel i böter m. m.

Härigenom förordnas, att vad i lag eller författning finnes stadgat om rätt i vissa fall för åklagare eller annan att i anledning av åtgärd i tjänsten erhålla andel i böter, vite eller skadestånd eller i förbruten egendom, dess värde eller dylikt icke skall äga tillämpning å landsfogde; skolande hans andel i stället tillfalla kronan.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1936.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslagen, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

1935 års riksdag godkände i princip vissa av Kungl. Maj:t framlagda grunder för en omorganisation av landsfogdebefattningarna, avsedd att träda i tillämpning den 1 juli 1936. Enligt de sålunda godkända grunderna skall den nuvarande i varje län befintliga landsfogdetjänsten ombildas till en förenad överåklagar- och länspolis chefsbefattning. I samband med att landsfogden blir överåklagare i länet skall länsstyrelsens ställning såsom högste åklagarmyndighet upphöra och landsfogden övertaga länsstyrelsens hittillsvarande uppgift att utöva tillsyn över att begångna brott lagligen beivras. I samband med en lönereglering för landsfogdarna skola dem tillkommande bötes- och beslagarandelar indragas till statsverket. Innevarande års riksdag har i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag godkänt en sådan lönereglering. Riksdagens beslut innebär att landsfogdarna placeras i lönegraden B 29 med undantag för en landsfogde, vars befattning hänföres till lönegraden B 28.

Av de ovan intagna lagförslagen äro de tre första föranledda av *landsfogdens övertagande av länsstyrelsens åklagarfunktion*.

I 7 § *lagen den 27 juni 1902* angående verkställighet av domstols förordnande om tvångsuppfostran stadgas, att därest den som på grund av domstols förordnande intagits i allmän uppfostringsanstalt misstänkes att hava före intagandet å anstalten begått brott för vilket han icke undergått rannsakning, allmän åklagare — ändå att brottet hör under allmänt åtal eller av målsäganden angivits till åtal — icke äger tala å brottet utan att länsstyrelsen i den ort där brottet är begånget givit tillstånd därtill. Detsamma gäller, om brottet begåtts efter intagandet i anstalten men före utskrivandet därifrån.

I *kungörelsen den 18 december 1823* angående ändring av 10 kap. 21 § rättegångsbalken samt huru förhållas bör, då emot redan dömda personer yppas brott, varom rannsakning tillföre icke varit anställd, föreskrives bland annat, att om det framkommer att någon, som för mord, rån, stöld eller annat grovt brott insatts å fästning eller allmän arbetsinrättning, innan han dömdes begått annat brott för vilket han ännu ej undergått rannsakning, må han ej, fränsett det fall att målsäganden begär rannsakning, utlämnas för undergående av sådan med mindre, efter inhämtad underrättelse om brottets verklighet, det befinnes att den brottsliges fällande för sistnämnda brott skulle för honom medföra förhöjt ansvar eller det är troligt att rannsakingen skulle medföra upptäckt av andra i brottet möjligen delaktiga personer. Den prövning, som sålunda i dylika fall skall ske, ankommer på Konungens befallningshavande i den ort där brottet är begånget.

I *lagen den 15 juni 1935* om ungdomsfängelse, vilken ännu icke trätt i kraft, har beträffande den som ådömts ungdomsfängelse och som misstänkes att hava före domen begått brott, för vilket han icke undergått rannsakning, eller som misstänkes att hava begått brott efter domen men före frigivningen eller tillsynstidens utgång i 19 § upptagits en åtalsregel av i

princip samma innehåll som den i 7 § lagen angående verkställighet av domstols förordnande om tvångsuppfostran.

Den uppgift att pröva åtalsfrågan som enligt dessa tre författningar sålunda åvilar länsstyrelsen skall enligt de framlagda ändringsförslagen överflyttas på landsfogden.

Det återstående lagförslaget avser att åstadkomma en *indragning av de landsfogdarna tillkommande bötes- och beslagarandelarna*. Förslaget är grundat på principen att vidtagandet av vissa tjänsteåtgärder från åklagarmyndigheternas sida icke för dem bör vara förbundet med något ekonomiskt intresse.

Utskottet. Utskottet har vid sin granskning av propositionen ej funnit anledning till erinran mot densamma och får alltså hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 23 mars 1936.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman*, *Klefbeck*, *Velander**, *Norling**, *Ekströmer* och *Henriksson**;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist*, *Nilsson* i Antnäs*, *Hedlund* i Östersund och *Olsson* i Mellerud*, fröken *Wellin* samt herrar *Johansson* i Bro, *Björling** och *Lindberg* i Stockholm.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
